

Kommunal- og
regionaldepartementet

PB 8112 Dep
0032 Oslo

Deres referanse:

06/1118-1 DV

Vår referanse:

06/2424-

Arkiv:

Dato:

19.9.2006

Saksbehandler:

JKK

Telefon:

24163064

E-Post:

jkk@shdir.no

HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2006:7 DET LOKALE FOLKESTYRET I ENDRING

Vi viser til departementets brev av 28.4.2006 og oversender Statens råd for funksjonshemmede sine kommentarer.

Rådet behandlet saken i sitt møte 13.-14. september og ønsker å kommentere to forhold i sitt høringssvar; dvs. forslaget om å fjerne lovfestingen av kommunale råd og forslaget om at det legges til rette, både praktisk og økonomisk, for at alle kan takke ja til folkevalgte verv.

Flertallet i kommisjonen foreslår at ordningen med eldreråd og råd for funksjonshemmede ikke lenger skal være lovfestet. Flertallets begrunnelse er "... at gjeldende lovpålagte ordning kan gi et uheldig signal om at disse gruppene ikke bør nomineres eller delta på lik linje med andre i det representative systemet, og kan således være med å legitimere at de trekker seg fra politisk virke. Dessuten bør kommunene til enhver tid stå fritt til å opprette råd for grupper som de ser er underrepresenterte og som trenger ekstra muligheter til å kunne påvirke. Dette kan endre seg fra kommune til kommune og over tid."

Statens råd for funksjonshemmede er sterkt uenig med flertallet i kommisjonen om å fjerne lovfestingen av kommunale råd for funksjonshemmede. Loven er ennå ikke trådt i kraft, og det virker underlig å oppheve den før man har fått erfaring med hvordan en slik lovfestet representasjonsordning fungerer.

Omtrent halvparten av kommunene og de fleste fylkeskommuner har på frivillig basis opprettet råd for funksjonshemmede. Erfaringene er positive. Både kommunene og funksjonshemmedes organisasjoner er enige om at kommunale råd har vist seg å være nyttige. De skaper større oppmerksomhet rundt funksjonshemmedes behov, og gir personer med nedsatt funksjonsevne faktisk innflytelse i saker som har betydning for deres livssituasjon. Ikke minst gjelder dette saker som går på tilgjengelighet og utvikling av kommunale tjenester.

Statens råd for funksjonshemmede hadde i årene 1994 – 97 ansvar for fire brukermedvirkningsprosjekt under Regjeringens handlingsplan for funksjonshemmede. Et av prosjektene var et samarbeid med KS og funksjonshemmedes organisasjoner, og skulle prøve ut ulike former for brukermedvirkning i kommunene.

Noen av kommunene som var med i prosjektet hadde råd for funksjonshemmede, andre ikke. Det ble lagt ned stor arbeidsinnsats i kommuneprojektene, og en prøvde ut ulike samarbeidsformer og representasjon fra funksjonshemmede. Erfaringene fra denne del av prosjektene kan kort oppsummeres ved at det kreves mer innsats og ressurser fra kommunens side å ha medvirkningsarenaer som ikke er formalisert slik et politisk valgt råd vil være. Selv om prosjektet går noe tilbake i tid, har forholdene i kommunene har ikke endres seg på dette punktet.

Statens råd for funksjonshemmede mener at et lovpålagt råd ikke bare gir en mer ryddig struktur for medvirkning, men er mer forpliktende for kommunene og fylkeskommunene enn uformelle representasjonsordninger. Et politisk oppnevnt råd vil være best egnet til å oppfylle lovens formål som er å sikre funksjonshemmedes medvirkning. Dette gir faste rammer for å kunne drive et målrettet og godt organisert arbeid for å ivareta funksjonshemmedes medvirkning og dra nytte av deres erfaring og kunnskap.

I kommuner som i dag ikke har kommunale råd, er det mer tilfeldig om kommunen sørger for medvirkning i prosessen. Det fører for eksempel til at noen kommuner er mer tilgjengelige og bedre tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. En lovpålagt rådsordning vil kunne sikre at funksjonshemmedes interesser blir ivaretatt og bidra til mindre forskjeller kommunene imellom.

Statens råd for funksjonshemmede er klar over at lovpålagt råd ikke er noen garanti for at funksjonshemmedes synspunkter og deltakelse skal bli ivaretatt i kommunens arbeid. Det avgjørende for å lykkes er at kommunen aktivt bruker rådet og gir det gode arbeidsmuligheter. Rådet skal være et politisk oppnevnt råd og et rådgivende organ for kommunen, og ikke organiseres eller få en rolle som gjør at rådet kan forveksles med en interesseorganisasjon.

Lokaldemokratikommisjonen vektlegger viktigheten av at det blir lagt til rette, både praktisk og økonomisk, for at alle kan delta. Det er viktig at ordningene om honorar for folkevalgte verv ikke ekskluderer for eksempel trygdemottakere, studenter eller førtidspensjonister fra å takke ja til folkevalgte verv, mener kommisjonen.

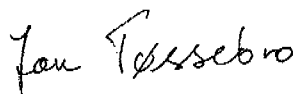
Statens råd for funksjonshemmede støtter kommisjonens vurdering og vil samtidig påpeke at personer som er uførepensjonister og folkevalgt i dag ikke stilles likt med andre i forhold til å få honorar for vervet. Det bør være en selvfølge at uførepensjonister kan ta på seg verv som folkevalgt uten å risikere å få avkortet uførepensjonen.

I brev av 6.2.2006 til Arbeids- og inkluderingsdepartementet med kopi til Kommunal og regionaldepartementet om å være folkevalgt og uførepensjonist, foreslår rådet at honorar som man mottar som folkevalgt ikke defineres som biinntekt. Det kan eventuelt opprettes en egen kode i likningssystemet, slik at det er tydelig at dette ikke skal regnes som inntekt. Det samme må gjelde for de folkevalgte som har andre

former for stønader som for eksempel sykepenger, rehabiliteringspenger og lignende.

Kommisjonen har også vurdert ulike tiltak for å øke valgdeltakelsen lokalt. Som kommisjonen påpeker, tar valgloven utgangspunkt i at alle mennesker skal ha lik rett til å utøve sine demokratiske rettigheter. Personer med nedsatt funksjonsevne utgjør en stor andel av landets innbyggere, som er anslått til 15 % av befolkningen mellom 16-66 år i SSBs arbeidskraftundersøkelsen i 2006. For å legge til rette for deltakelse for alle, er det derfor avgjørende at omgivelsene eller arenaene for utøvelse av vervet som folkevalgt er universelt utformet. Like viktig er det at valglokalene eller de elektroniske løsningene ikke utestenger noen fra å bruke sin stemmerett.

Med vennlig hilsen

Jan Tøssebro
rådsleder

Ellinor Sundseth
sekretariatsleder